

Proves d'accés a la universitat

Convocatòria 2016

Història

Sèrie 1

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B) i feu els dos exercicis de l'opció triada. Cada exercici val cinc punts.

OPCIÓ A

Exercici 1

Bases de Manresa

PODER CENTRAL

Base primera. [...] Vindran a càrrec del Poder central:

a) Les relacions internacionals.

b) L'exèrcit de mar i terra, les obres de defensa i l'ensenyança militar.

c) Les relacions econòmiques d'Espanya amb los demás països, i, en conseqüència, la fixació dels aranzels i lo ram d'Aduanes.

[...]

f) La formació del pressupost anyal de gastos que, en lo que no arribin les rendes d'Aduanes, deurà distribuir-se entre les regions a proporció de sa riquesa.

PODER REGIONAL

Base segona. En la part dogmàtica de la Constitució Regional Catalana es mantindrà lo temperament expansiu de la nostra legislació antiga, reformant, per a posar-les d'acord amb les noves necessitats, les sàvies disposicions que conté respecte dels drets i llibertats dels catalans.

Base tercera. La llengua catalana serà l'única que, amb caràcter oficial, podrà usar-se a Catalunya i en les relacions d'aquesta regió amb lo Poder central.

Base quarta. Sols los catalans, ja ho sien de naixença, ja per virtut de naturalització, podran desempenyar a Catalunya càrrecs públics, fins tractant-se dels governatius i administratius que depenguin del Poder central. També deuran ésser exercits per catalans los càrrecs militars que comportin jurisdicció.

[...]

Base sisena. Catalunya serà l'única soberana de son govern interior. Per lo tant, dictarà lliurement ses lleis orgàniques; cuidarà de sa legislació civil, penal, mercantil, administrativa i processal; de l'establiment i percepció d'impostos; de l'encunyació de la moneda, i tindrà totes les demás atribucions inherents a la soberania que no corresponguin al Poder central, segons la base primera.

Base setena. Lo Poder legislatiu regional radicarà en les Corts catalanes, que deuran reunir-se tots los anys en època determinada, i en lloc diferent.

Les Corts es formaran per sufragi de tots los caps de casa agrupats en classes fundades en lo treball manual, en la capacitat o en les carreres professionals i en la propietat, indústria i comerç, mitjançant la corresponent organització gremial en lo que possible sia.

FONT: Unió Catalanista. *Bases per a la Constitució Regional Catalana*. Manresa, 1892.

Pregunta 1

- a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]
- b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. [0,75 punts]
- c) Expliqueu breument el contingut de les bases següents: apartat a de la base primera, base tercera, base quarta, base sisena i base setena. [1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

- a) Expliqueu el catalanisme conservador i la figura del bisbe Torras i Bages. Expliqueu també què van ser la Unió Catalanista i les Bases de Manresa. [2,5 punts]
- b) Expliqueu qui va ser Valentí Almirall i el tipus de catalanisme que defensava. Expliqueu també què van ser el Centre Català, el Memorial de Greuges i la campanya en defensa del dret civil català. [2,5 punts]

Exercici 2

«Antonio Ruiz Villalba, obrero de SEAT, asesinado en SEAT por la policía franquista el 18 de octubre de 1971 por defender la dignidad y la libertad de la clase obrera»

FONT: Acte d'homenatge «Recordant Ruiz Villalba: El 40è aniversari de l'ocupació de SEAT». Museu de l'Hospitalet (18 octubre 2011).

Pregunta 1

- a) Descriuiu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]
- b) Digueu quin és el context històric de la font. [0,75 punts]
- c) Descriuiu i comenteu el contingut de la font. [1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

- Expliqueu la política econòmica franquista adoptada a partir del 1959 i les conseqüències que va tenir fins al 1973. [2,5 punts]
- Expliqueu les lluites de l'oposició antifranquista durant els anys seixanta i fins a la mort del dictador. [2,5 punts]

OPCIÓ B

Exercici 1

Les eleccions durant la Restauració

FONT: *Blanco y Negro* (11 febrer 1893).

Pregunta 1

- Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]
- Digueu quin és el context històric de la font. [0,75 punts]
- Comenteu el text següent que conté la font: [1 punt]

«Después de pasar muchos pésimos ratos, el Ministro *encasilla* a los candidatos.
»Y arreglado “el asunto” del mejor modo, dice mirando al cielo: “¡Dios sobre todo!”.
»A los Gobernadores dice severo: “Coacciones y chanchullos jamás tolero.
»Los votos solamente quiero que valgan... Conque así, *hagamos votos* porque estos salgan”».

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

- Expliqueu quins van ser els dos grans partits de la Restauració. Esmenteu-ne els líders, expliqueu-ne les diferències polítiques i, en general, com funcionava el sistema polític des de l'inici d'aquesta etapa fins al 1898. [2,5 punts]
- Expliqueu la crisi del sistema de la Restauració, a partir del 1898 i fins al 1909, fent esment del regeneracionisme, el republicanisme, la Solidaritat Catalana i la Setmana Tràgica. [2,5 punts]

Exercici 2

Decret de collectivització de les empreses industrials i comercials

La criminal sublevació militar del 19 de juliol ha produït un trastorn extraordinari a l'economia del país. El Consell de la Generalitat ha d'atendre a la reconstrucció dels estralls que ha causat a la indústria i al comerç de Catalunya la traïció dels que intentaven imposar al nostre país un règim de força. La reacció popular produïda per aquella sublevació ha estat d'una intensitat tal que ha provocat una profunda transformació econòmico-social, els fonaments de la qual s'estan posant a Catalunya. L'acumulació de riqueses en mans d'un grup de persones cada vegada menor anava seguida de l'acumulació de misèria en la classe treballadora i pel fet que aquell grup per a salvar els seus privilegis no ha dubtat a provocar una guerra cruenta, la victòria del poble equivaldrà a la mort del capitalisme. [...]

Ateses les consideracions precedents, i vist l'informe del Consell d'Economia [...],

DECRETO:

Article 1r. D'acord amb les normes que s'estableixen en el present decret, les empreses industrials i comercials de Catalunya es classifiquen en:

a) *Empreses collectivitzades*, en les quals la responsabilitat de la direcció recau en els mateixos obrers que les integren, representats per un Consell d'Empresa, i

b) *Empreses privades*, en les quals la direcció és a càrrec del propietari o gerent, amb la col·laboració i fiscalització del Comitè Obrer de Control.

[...]

Barcelona, 24 d'octubre de 1936.

El Conseller Primer,
Josep Tarradellas

El Conseller d'Economia,
Joan P. Fàbregas

FONT: *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 302 (28 octubre 1936).

Pregunta 1

- Descriu el tipus de font i digueu de què tracta. [0,75 punts]
- Digueu quin és el context històric de la font. [0,75 punts]
- Comenteu el contingut de la font. [1 punt]

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues qüestions següents:

- Expliqueu la Guerra Civil a Catalunya des de l'inici fins als Fets de Maig del 1937, inclouent-hi també aquests darrers. [2,5 punts]
- Expliqueu la Guerra Civil a Catalunya des dels Fets de Maig del 1937 (sense explicar-los) fins que es va completar la conquesta franquista de tot el territori català. [2,5 punts]

Institut
d'Estudis
Catalans

